

Відважний капітан Макс

Оксана Сайко

Цілісінький тиждень, відтоді, як я приїхала у село до бабусі, падав дощ. Дні тяглися надто повільно і нудно. Набрид навіть телевізор, яким я марно намагалася себе розважити і вбити час. "От тобі й маєш! Оце так канікули, гарно розпочалися, нічого сказати! А скільки ж планів було!.." – міркувала я, геть засмучена, байдуже клацаючи пультом, перемикаючи канали. Цілісінький тиждень я з нетерпінням чекала зустрічі з Максимом, пригадуючи наші з ним минулорічні шалені пригоди та ігри. Про це літо ми з Максимом ще взимку снували стільки мрій! Він писав мені про це у своїх листах: як ми поставимо куреня поблизу лісу й на вогні готуватимемо юшку, як попливемо по ріці човнами, ціла ескадра найвідважніших відчайдухів-моряків... Давно було вирішено, що він буде капітаном, а я юнгою...

З Максимом було завжди цікаво, він був мастак на всілякі вигадки! Але потрапити у його ватагу й стати йому другом було не так просто. Насамперед потрібно було довести йому свою сміливість, як-от видряпатися на самісіньку верхівку височезного ясеня чи, приміром, пройтися цвинтарем, коли споночіє... Макс терпіти не міг боягузів. Для хлопців було найбільшою образою, коли він, з кривою посмішкою, презирливо сплюнувши крізь зуби, недбало зронював: "Та що з тебе візьмеш? Тютя-матютя ти, боягуз!" А ще він часто любив повторювати, що світ належить сильним, а боягузи – то нікчеми. У його товаристві майже ніколи не було дівчат. Навіть своєму найкращому другові Вовці він не завжди дозволяв приводити до гурту Мар'яну, яка теж приїздила у село до бабусі з міста. Була вона якась тиха, сором'язлива й надто ніжна, а ще вона боялася мишей та жаб, чим завжди викликала у Макса презирство. Схоже, я була єдиним винятком. І зовсім не тому, що була його сусідкою й мешкала у будинку навпроти. Не тому, що не боялася мишей чи жаб. Річ у тім, що минулого літа я зважилася разом із Максимом та хлопцями залізти на дах колишньої, тепер розваленної, птахофабрики. Ніхто не знає, чого мені коштував цей вчинок, коли з жаского відчуття висоти тремтіли ноги, перехоплювало подих та паморочилося в голові. Навіщо я це зробила? Просто мені будь-що хотілося сподобатися Максowi. І це мені вдалося. Бо того ж вечора він після дискотівки провів мене додому. Так почалася наша дружба.

Відколи я приїхала у село, протягом цілого дощового тижня я отримувала від Макса лише есемески, а ще коротенькі оригінальні морські послання у пляшці, які він залишав для мене під хвірткою і які зазвичай мені приносила бабуся. Це було щось на кшталт: "Чекаємо з моря погоди! Корабель наготові! Твій відважний капітан Макс". Отож радощам моїм не було меж, коли вперше після мого приїзду вигулькнуло сонце – кінець нудзі! Ще вранці я отримала від Макса есемеску: "Попутний вітер! Зустрічаємося на ріці о третій!"

Макс із Вовкою притягли два гумових човни. То саме Максowi раптом спало на думку влаштувати змагання, хто швидше допливе до протилежного берега, де ми

збиралися розбити куреня. На тамтому березі нас мала зустріти Мар'яна, щоби на груди переможця надягти з кульбаби вінок, а того, хто зазнає поразки, – "нагородити" будяками, з якими невдаха мав би ходити увесь день.

– Та ваша старезна посудина, того й дивись, розвалиться! Ще батько на ній, певно, плавав? Поглянь, чи немає дірок! – кепкував Вовка. – Куди вам змагатися з моїм човном!

– То оце дрантя ти називаєш човном? А я думав на цьому матраці можна тільки спати!.. – сміявся у відповідь Макс.

Дув поривчастий вітер, і ми швидко віддалялися від майже безлюдного берега. Тільки двійко дітей кидали у воду камінці.

– Начувайся! Йду на абордаж! – наздоганяючи нас, вигукував Вовка.

– Ага, розкатав губу! Нас так просто не візьмеш! Повний вперед! – Макс щосили веслував, аж піт зросив йому обличчя. Човен похитувало з боку в бік, з-під весла летіли бризки. Боячись, щоби Макс не помітив мого остраху, я міцно вчепилась у борт човна.

Допливши до середини ріки, ми озирнулися. Вовка помітно відстав.

– Ага! А що я казав! – зрадив Макс. – Його матрац таки ні на що не годиться. Ех, ходити йому сьогодні в будяках!

Він весело засвистів і помахав рукою Мар'яні, що чекала, спостерігаючи за нами з берега.

– Ура!.. Ми перемогли! Адміралу – лаврового вінка!

До берега залишалося зовсім трохи, коли Макс раптом рвучко звівся на ноги, аж мало не шубовснув з човна у воду.

– Вовка!.. – прошепотів.

Порожній Вовчин човен погойдувався на воді.

– Макс! Де він?! Що трапилося? – скрикнула я й не впізнала свого голосу.

– Не знаю... Напевно, човен перевернувся... А він не вміє плавати! Треба щось робити! – вигукнув він. Обличчя його зблідло. Вперше я побачила його наляканим.

За мить Вовчина голова вигулькнула з води.

– Хапайся за човен! Тримайся за нього! – що було сили гукнув до нього Макс. – А ми... ми зараз! Ми за допомогою! Ти тільки тримайся! Чуєш, тримайся! – Макс заходився відчайдушно гребти до берега.

Вовчина голова то ховалася у воді, то з'являлася знову. Човен трохи віднесло вітром і він марно намагався до нього дотягтися. Мене пронизав страх.

– Послухай, Макс, – заговорила я, мало не плачучи, – розвертаймо човна й пливімо до нього! Ми можемо його порятувати, ти ж вмієш плавати! Хіба ти не розумієш: поки допливемо до берега й знайдемо допомогу, може бути запізно!.. Ти ж бачиш!..

– Ти не розумієш! Ти нічого не розумієш! – закричав Макс, урвавши мене. – Це небезпечно! Я його не порятую! Він і мене потягне на дно! Треба покликати когось із дорослих!

Я вся заціпеніла, не повіривши власним вухам, вже нічого не бачачи крізь сльози. І це той Макс, що завжди хизувався своєю сміливістю, вигадуючи різні відчайдушні й

ризиковані ігри? Той Макс, що так зневажав боягузтво?

На щастя, на березі помітили, що трапилося. Кілька людей уже пливло на допомогу, у воді тільки й миготіли їхні спini.

- Гей, пацани! - гукнув якийсь чоловік, підбігаючи до нас, як тільки ми наблизились до берега. - Швидко сюди човна! Не бачиш, людина тоне! А ще якесь дівчисько кинулося плисти!.. Теж мені рятівниця! Малюха! Щоб іще її не довелося витягати!..

- Тепер все буде добре, - ледь чутно промовив Макс, радше не до мене, а до себе, - Вовку порятують, ось побачиш...

Він протяжно, полегшено зітхнув. Я ж намагалася не дивитися йому в очі.

Коли човен із Вовкою, що весь тремтів чи то від пережитого страху, чи то від холоду, наблизився до берега, ми побачили, хто виявився тим дівчиськом, що кинулося плисти разом з іншими рятівниками. Це була тиха Мар'яна, про яку ми зовсім забули. Мар'яна, яка найбільше за все боялася мишей та жаб.

Якийсь час після того випадку на ріці Макс уникав нас. Мабуть, йому було соромно, хоч, може, мені лише так здалося? Та й ігри його вже не були такими навісними. Хоч для Макса вони, як видно, і далі мали сенс. Напевно, він намагався довести, насамперед самому собі, що є сміливим. Може, саме в такий спосіб він намагався здолати в собі боягузтво, про яке не зізнавався нікому? Я не знала, чи це йому колись вдасться, але сподівалася на це. Принаймні, мені цього дуже хотілося. А ще я помітила, що після того випадку Макс уже більше нікого не називав боягузом...